

« 1 »

Мектеп директоры

Б.Абдрахманов

«Астрахан ауылының ЖОББМ» КММ
1-8 сыныптарына арналған жол қозғалысы ережелерінің
СТАНДАРТТЫ ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ
2023-2024 оқу жылы

«Астрахан ауылының ЖОББМ» КММ
1-8 сыныптарына арналған жол қозғалысы ережелерінің
СТАНДАРТТЫ ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ
2023-2024 оқу жылы

Жол қозғалысы ережелері бойынша сабақтар жол қозғалысы қауіпсіздігі және алғашқы медициналық көмек көрсету тақырыптарын қоса алғанда, **айына екі реттен артық емес 1-8 сыныптар** аралығында өткізілсін.

1-4 сыныптарда Жол қозғалысы ережелерін зерделеуге әр сыныпқа жылына 6 сағаттан, ал 5-8 сыныптарға жылына әр сыныпқа 10 сағаттан бөлінеді.

Бұл ретте 1-4 сыныптарда ЖЖЕ бойынша оқу бағдарламасы мынадай пәндер есебінен (қоршаған әлеммен танысу, табиғаттану, сөйлеуді дамыту, сыныптан тыс оқу, дене тәрбиесі, бейнелеу өнері, еңбекке баулу) жүргізілуі және айлар бойынша күнтізбелік жоспарлауға кіруі тиіс. 5-7 сыныптарда ЖЖЕ оқу сабақтан тыс уақытта, сынып сағаттары мен факультативтер есебінен жүргізіледі. Бастауыш сынып мұғалімдерімен, еңбек мұғалімдерімен жалпы білім беретін мектептерде жол қозғалысы ережелерін оқыту.

Журналда жеке парақ толтырылады, онда сабақ тақырыптары жазылады, сабаққа қатысу белгіленеді және оқушылардың біліміне сабақ бағалары жазылады. Бағалау критерийлері гуманитарлық пәндер бойынша бағалаудың жалпы қабылданған нормаларына сәйкес келеді. Әдетте, сабақтарды сынып жетекшілері жүргізеді және мектептегі жол қозғалысы ережелерін зерттеуге жауапты адам мен әкімшілік бақылайды. Оқушылармен ЖЖЕ бойынша сабақтарды оқу-көрнекі құралдарды, жабдықтар мен балалар Көлік құралдарын пайдалана отырып, арнайы жабдықталған кабинетте немесе арнайы автотұрақта (мектеп ауласында, дене шынықтыру залында) өткізу ұсынылады.

Алаңда жүріс бөлігінің жол таңбасы қолданылады: қиылыстар, жаяу жүргіншілер өткелдері; бағдаршамдар, жол белгілері және басқа да жабдықтар уақытша немесе тұрақты орнатылады. Кейбір сабақтарды көшеде, қиылыста, алаңда (көлік құралдары мен жаяу жүргіншілердің, реттеу құралдарының қозғалысын көрсете отырып), қоғамдық көлікте өткізу ұсынылады. Сабақтарды, жеке әңгімелесулерді, экскурсияларды және т. б. өткізу үшін мұғалім (сынып жетекшісі) жол полициясының қызметкерлерін, көлік құралдарының жүргізушілерін тарта алады. Оқу және сыныптан тыс жұмыс барысында қысқа метражды кинофильмдер, бейнефильмдер, диафильмдер, диапозитивтер көрсетіледі, КВН, викториналар, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс қауіпсіздігі бойынша жарыстар және т.б. ұйымдастырылады, олар оқушылардың көшелер мен жолдарда саналы мінез-құлқын тәрбиелеуге, жол қозғалысы ережелерін мүлтіксіз орындауға ықпал етуі тиіс.

Әр сабақтан кейін бақылаудың көмегімен оқушылардың қимылдарды қалай меңгергенін тексеру қажет.

Көшеде неліктен қауіпті. Тәжірибелік жұмыс

Біз тұратын қала, кент. Мектеп орналасқан шағын аудандағы негізгі көшелер. Көшеде неліктен қауіпті. Жол қозғалысы ережелерін неліктен білуге және орындауға тиіспіз. Көше элементтері: жүргін бөлік, тротуар. Жаяу жүргіншілер қоршаулары. Көшедегі қауіпсіздік. Тротуарда қалай дұрыс жүру, жүргін бөлікті қалай дұрыс кесіп жүріп өту керек. Мектепке және үйге неғұрлым қауіпсіз жол. Нақты бағдарды талдау. Бірі екіншісіне көмектеседі (көшені өзің кесіп жүріп өте алмасаң – ересек адамнан көмек сұра). Көшедегі тәртіп – қауіпсіз қозғалыс кепілі. Мұқият және абай бол! Қалаға (кентке) экскурсия - № 1-2 сабақтарды практикалық бекіту.

ЖҚЕ бойынша үстел үстіндегі ойындар мен жылжымалы ойындар және арнайы автоалаңдардағы сайыстар.

Аялдау жолы және қозғалыс жылдамдығы.

Жүргін бөлікке кенеттен жүгіріп шығу неліктен қауіпті.

Автомобильді қас-қағым сәтте тоқтату мүмкін емес.

Автомобильдің аялдау жолы. Балалармен болған жол-көлік оқиғаларының мысалдары (жол полициясының мәліметтері бойынша).

Жүргіншілер өтпелері.

Жолды қай жерде кесіп жүріп өтуге болады. Реттелмейтін жүргінші өтпесі, оның белгілері (жол белгілері, жолға салынған таңбалар). Екі жақты қозғалыс жолы. Егер жүргін бөлікті кесіп жүріп өтуге үлгермесең не істеу керек. Жүргін бөліктің ортасында тұрған жүргіншінің өзін-өзі ұстауы. Бір жақты қозғалыс жолы. Қозғалысы бір жақты жолды кесіп жүріп өту ережелері.

Реттелмейтін көше қиылыстары.

Көше қиылысы деген? Көлік құралдарының көше қиылысындағы қозғалысы. Көлік құралдарының бұрылуы. Жүргізушілер беретін сақтандыру белгілері.

Реттелмейтін көше қиылысының белгілері. Реттелмейтін көше қиылысындағы жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері.

Реттелетін көше қиылыстары. Бағдаршам.

Бағдаршам не үшін қажет? Бағдаршам белгілері: қызыл, сары, жасыл. 3-секциялы бағдаршам қалай жұмыс істейді. Бағдаршамы бар көше қиылысында жолды қалай кесіп жүріп өту керек. Жүргінші бағдаршамы және оның белгілері. Дыбыстағыш қондырғысы бар жүргінші бағдаршамы.

Жолды тағы қай жерден кесіп жүріп өтуге болады.

Жер үстіндегі және жер астындағы жүргінші өтпелері, олардың белгілері. «Жер асты жүргінші өтпесі», «Жер үсті жүргінші өтпесі» жол белгілері. Мұндай өтпелердің барлығы кезінде жолды кесіп жүріп өту ережелері. Жүргіншілердің арнайы дабыл белгілері қосылған көлік құралдары (көк жарқылдауыштары және дыбыс дабылдары) жақындаған кездегі іс-әрекеттері.

Автобуста және троллейбуста жүру.

Қандай көлік құралдарын бағдарлық деп атайды?

Қала бағдарлық көлігі: автобустар, троллейбустар, трамвайлар, бағдарлық таксилер.

Автобустың және троллейбустың аялдамасы, олардың белгіленулері. Аялдамаға қалай дұрыс өтуге болады. Аялдамада өзін-өзі ұстау ережелері.

Автобус және троллейбус жолаушыларына арналған көлікке кірер кездегі, салон ішіндегі және шығар кездегі ережелер.

Автобустан немесе троллейбустан түскен кезде жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелер

Трамвайда және көліктің басқа да түрлерінде жүру.

Трамвай аялдамасы. Оның белгіленуі, трамвай аялдамасының автобустікінен айырмашылығы. Трамвай аялдамасына қалай өту керек. Трамвай аялдамаларында өзін-өздері ұстау ережелері. Трамвай жолаушыларына арналған кіру кезіндегі, вагон

ішіндегі және шығу кезіндегі ережелер. Трамвайдан түскеннен кейін жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері. Бағдарлық таксилер. Оның бағдарлық автобустан айырмашылығы. Бағдарлық таксилерді қалай дұрыс пайдалануға болады. Жеңіл автомобильді пайдалану ережелері (кіру, жүру, шығу).

Жол белгілері және жолға салынған таңбалар.

Жол белгілері мен жолға таңба салудың мақсаты.

Жол белгілері: «Жүргінші өтпесі» (ақпараттық-көрсеткіштік).

«Жер асты жүргінші өтпесі», «Жер үсті жүргінші өтпесі», «Автобус және (немесе) троллейбус аялдамасының орны», «Трамвай аялдамасының орны», «Жүргіншілер қозғалысына тыйым салынады», «Жол жұмыстары» (барлығы 7 белгі).

Ойнауға қай жерде болады және қай жерде болмайды.

Жолдың жүргін бөлігінің жанында, жол жұмыстары жүріп жатқан жерлерде, көлікте ойнаудың қауіптілігі. Ойнауға және өздігінен жүретін құралдарда жүруге және т.б. арналған жерлер. Егер доп жолдың жүргін бөлігіне домалап кетсе не істеу керек.

ЖКО кезіндегі жарақаттардың түрлері.

Жарақаттар түрлері: сынықтар, **ауыртып алулар**, жаралар, күйіктер және т.с.с.

Жүргіншіні соққан кезде алынатын жарақаттардың негізгі түрлері.

Жолаушылардың кабинада немесе автомобиль салонында отырғандарында алатын негізгі жарақат түрлері. Велосипедшілерге тән жарақат алу.

Жарақаттанған кезде өзіңе және жолдасыңа қалай көмектесу керек.

Қан ағудың түрлері: артериалдық, веноздық, капиллярлық. Қан ағуын тоқтату тәсілдері. Байлап-орау түрлері.

Сен – велосипедшісің.

Велосипед тарихы, оның жалпы құрылымы. Велосипед туралы онымен жүргенде қауіпсіз болу үшін нені білу керек. 14 жасқа дейін велосипедте қай жерде жүруге болады

Қала сыртына шығу.

Қала сыртындағы жол элементтері. Жол жиегі, жүргіншілер жолы – жүргіншілер жүруге арналған жерлер. Қала сыртындағы жолмен жүргіншілер қозғалысы ережелері.

Жол жүргізушілердің көзімен.

Жолдың жүргін бөлігі – жүргізушілердің жұмыс орны. Жол-көлік оқиғалары (ЖКО) неліктен болады? Жүргізуші тәртіп бұзған жүргіншілерді қалай көреді?

Қорытынды сабақ.

ЖҚЕ туралы диафильмдер, бейнефильмдер, слайдтар көру.

Қорытынды шығару (тестілеу)

**«Астрахан ауылы №1 ЖОББМ» КММ - нің
1-8-сыныптарға арналған «Жолда жүру ережелері» оқу пәнінің үлгілік
күнтізбелік-тақырыптық жоспары**

1-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Уақыты
1.	қыркүйек	Көше күтпеген оқиғаларға толы.	1	4.09
2.	қазан	Жаяу жүргінші өтпелері.	1	9.10
3.	желтоқсан	Реттелетін жол қиылыстары. Бағдаршам.	1	4.12
4.	наурыз	Автобуспен немесе троллейбуспен сапарға шығу.	1	18.03
5.	сәуір	Қай жерде ойнауға болады және қай жерде ойнауға болмайды.	1	1.04
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1	20.05
		Барлығы:	6	

2-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Уақыты
1.	қыркүйек	Білім алушылардың көшеде және жолдарда жүрудің негізгі ережелері	1	11.09
2.	қазан	Реттелмейтін жол қиылыстары.	1	02.10
3.	желтоқсан	Реттеуші және оның белгілері.	1	25.12

4.	наурыз	Трамвайда және көліктің басқа да түрлерінде сапарға шығу.	1	18.03
5.	сәуір	Мектепке жол (Сенің күнделікті бағытын.)	1	1.04
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1	20.05
	Барлығы:		6	

3-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Уақыты
1.	қыркүйек	Балалардың көшеде, жолда жүру ережелері.	1	11.09
2.	қазан	Қай жерлерден жолдан өтуге болады.	1	02.10
3.	желтоқсан	Жол жүру белгілері және таңбалары.	1	04.12
4.	наурыз	Жарақаттанғанда көрсетілетін алғашқы медициналық көмек.	1	11.03
5.	сәуір	Мектепке жол сенің күнделікті бағытың	1	1.04
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1	20.05
	Барлығы:		6	

4-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Уақыты
1.	қыркүйек	Жол жүру ережелерін білеміз бе?	1	04.09

2.	қазан	Білім алушылардың топпен және қатармен жүру ережелері.	1	09.10
3.	желтоқсан	Жол жағдайларын макетте (пішімде) талдау. Арнайы авто алаңда өткізілетін тәжірибелік сабақтар.	1	25.12
4.	наурыз	Темір жол өтпелері.	1	04.03
5.	сәуір	Жарақаттар кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету біліктілігін арттыру.	1	29.04
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1	20.05
	Барлығы:		6	

5-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Уақыты
1.	қыркүйек	Жол тәртібін сақтаймыз (ауыл).	1	1.09
2.	қазан	Жол таңбаларының белгіленуі.	1	9.10
3.	қараша	Қосымша секциялары бар бағдарламалар.	1	13.11
4.	желтоқсан	Жол реттеушісінің белгілері.	1	04.12
5.	қаңтар	Жол жүру белгілері және олардың қолданысы.	1	29.01
6.	ақпан	Жүргізушінің еңбегінің ерекшеліктері мен негізгі міндеттері. Қазіргі заманғы көлік – жоғары қауіпті аймақ. Қоғамдық көлік.	1	26.02

7.	наурыз	Жол қозғалысының қауіпсіздігіне ауа-райының әсер етуі.	1	18.03
8.	сәуір	Велосипедпен жүру.	1	1.04
9.	сәуір	Жараланған кезде алғашқы медициналық көмек көрсету. Жоғарғы және төменгі аяқ-қол дене бөліктерінің сынған немесе буын шығып кеткен кезде алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.	1	29.04
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1	13.05
	Барлығы:		10	

6-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Уақыты
1.	қыркүйек	Жол жүру ережелері (қайталау).	1	11.09
2.	қазан	Көлік құралдарының қозғалысы. Көлік құралдарының аялдама жолдары.	1	16.10
3.	қараша	Көлік құралдарының нөмірлік, тану белгілері мен жазбалары.	1	27.10
4.	желтоқсан	Жол-көлік оқиғасы уақытындағы оқушылардың мінез-құлқы.	1	4.12
5.	қаңтар	Түрлі жарақаттар алған жағдайда алғашқы медициналық көмек.	1	8.01
6.	ақпан	Жол қозғалысының қауіпсіздігі.	1	26.02

7.	наурыз	Жол қозғалысына қатысушылардың құқықтары, міндеттері мен жауапкершіліктері.	1	18.03
8.	сәуір	жаяу жүргіншілерге арналған жол жүру ережесі. Жол "қақпан".	1	08.04
9.	сәуір	Жол-көлік оқиғаларына әкеп соқтыратын жол жағдайларын зерттеу .	1	22.04
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1	20.04
		Барлығы:	10	

7-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Уақыты
1.	қыркүйек	Автокөліктің еліміздің экономикасындағы рөлі.	1	01.09
2.	қазан	Көлік құралдарын пайдалану ережелері.	1	09.10
3.	қараша	Көлік құралдарының аялдау және тұрақтау орындары.	1	06.11
4.	желтоқсан	Интервал және арақашықтық. Қозғалыс жылдамдығы.	1	11.12
5.	қаңтар	Қозғалыс жол жолағы. Басып озу.	1	29.01
6.	ақпан	Жүргізушілердің жұмыс қабілеттілігі және олардың сенімділігі.	1	19.02

7.	наурыз	Автокөлікте медициналық қобдишаның болуы.	1	18.03
8.	сәуір	Темір жол қиылысынан өту. Қала сыртындағы жолдарда жүру ережелері.	1	01.04
9.	сәуір	велосипедшілер, мопедшілердің жолда жүру ережелері. Велосипедпен, мотоциклмен жолаушыларды және жүкті тасымалдау ережелері.	1	15.04
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1	20.05
	Барлығы:		10	

8-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны	Уақыты
1.	қыркүйек	Жол жүру ережесінің пайда болу. Жол белгілерінің халықаралық тілі.	1	04.09
2.	қазан	Қозғалысты реттеу нысандары.	1	09.10
3.	қараша	Жол белгілері.	1	06.11
4.	желтоқсан	Жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің міндеттері мен жол жүру ережелерін	1	04.12

		бұзғаны үшін жауапкершілігі.		
5.	қаңтар	ЖЖЕ (жол жүру ережелері бойынша) әңгімелесу.	1	08.01
6.	ақпан	Жол қиылысынан өту және жаяу жүргіншілер өтпелері. Қоғамдық көлік аялдамалары.	1	05.02
7.	наурыз	Жол-көлік оқиғасы уақытында есінен таңған адамдарға берілетін алғашқы медициналық көмек.	1	11.03
8.	сәуір	Буын шығып кеткен кездегі алғашқы медициналық көмек. Күйікке шалдыққан кездегі алғашқы медициналық көмек.	1	08.04
9.	сәуір	Аспалы қозғалтқышы бар велосипедтерге қойылатын техникалық талаптар. Велосипедшілер қозғалысына қойылатын қосымша талаптар.	1	29.04
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1	13.05
		Барлығы:		10

«Астрахан ауылының ЖОББМ» КММ
1-8 сыныптарына арналған жол қозғалысы ережелерінің
СТАНДАРТТЫ ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ
2021-2022 оқу жылы
2022-2023 оқу жылы

«Астрахан ауылының ЖОББМ» КММ
1-8 сыныптарына арналған жол қозғалысы ережелерінің
СТАНДАРТТЫ ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ
2021-2022 оқу жылы
2022-2023 оқу жылы

Жол қозғалысы ережелері бойынша сабақтар жол қозғалысы қауіпсіздігі және алғашқы медициналық көмек көрсету тақырыптарын қоса алғанда, **айына екі реттен артық емес 1-8 сыныптар** аралығында өткізілсін.

1-4 сыныптарда Жол қозғалысы ережелерін зерделеуге әр сыныпқа жылына 6 сағаттан, ал 5-8 сыныптарға жылына әр сыныпқа 10 сағаттан бөлінеді.

Бұл ретте 1-4 сыныптарда ЖЖЕ бойынша оқу бағдарламасы мынадай пәндер есебінен (қоршаған әлеммен танысу, табиғаттану, сөйлеуді дамыту, сыныптан тыс оқу, дене тәрбиесі, бейнелеу өнері, еңбекке баулу) жүргізілуі және айлар бойынша күнтізбелік жоспарлауға кіруі тиіс. 5-7 сыныптарда ЖЖЕ оқу сабақтан тыс уақытта, сынып сағаттары мен факультативтер есебінен жүргізіледі. Бастауыш сынып мұғалімдерімен, еңбек мұғалімдерімен жалпы білім беретін мектептерде жол қозғалысы ережелерін оқыту.

Журналда жеке парақ толтырылады, онда сабақ тақырыптары жазылады, сабаққа қатысу белгіленеді және оқушылардың біліміне сабақ бағалары жазылады. Бағалау критерийлері гуманитарлық пәндер бойынша бағалаудың жалпы қабылданған нормаларына сәйкес келеді. Әдетте, сабақтарды сынып жетекшілері жүргізеді және мектептегі жол қозғалысы ережелерін зерттеуге жауапты адам мен әкімшілік бақылайды. Оқушылармен ЖЖЕ бойынша сабақтарды оқу-көрнекі құралдарды, жабдықтар мен балалар Көлік құралдарын пайдалана отырып, арнайы жабдықталған кабинетте немесе арнайы автотұрақта (мектеп ауласында, дене шынықтыру залында) өткізу ұсынылады.

Алаңда жүріс бөлігінің жол таңбасы қолданылады: қиылыстар, жаяу жүргіншілер өткелдері; бағдаршамдар, жол белгілері және басқа да жабдықтар уақытша немесе тұрақты орнатылады. Кейбір сабақтарды көшеде, қиылыста, алаңда (көлік құралдары мен жаяу жүргіншілердің, реттеу құралдарының қозғалысын көрсете отырып), қоғамдық көлікте өткізу ұсынылады. Сабақтарды, жеке әңгімелесулерді, экскурсияларды және т. б. өткізу үшін мұғалім (сынып жетекшісі) жол полициясының қызметкерлерін, көлік құралдарының жүргізушілерін тарта алады. Оқу және сыныптан тыс жұмыс барысында қысқа метражды кинофильмдер, бейнефильмдер, диафильмдер, диапозитивтер көрсетіледі, КВН, викториналар, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс қауіпсіздігі бойынша жарыстар және т.б. ұйымдастырылады, олар оқушылардың көшелер мен жолдарда саналы мінез-құлқын тәрбиелеуге, жол қозғалысы ережелерін мүлтіксіз орындауға ықпал етуі тиіс.

Әр сабақтан кейін бақылаудың көмегімен оқушылардың қимылдарды қалай меңгергенін тексеру қажет.

Көшеде неліктен қауіпті. Тәжірибелік жұмыс

Біз тұратын қала, кент. Мектеп орналасқан шағын аудандағы негізгі көшелер. Көшеде неліктен қауіпті. Жол қозғалысы ережелерін неліктен білуге және орындауға тиіспіз. Көше элементтері: жүргін бөлік, тротуар. Жаяу жүргіншілер қоршаулары. Көшедегі қауіпсіздік. Тротуарда қалай дұрыс жүру, жүргін бөлікті қалай дұрыс

кесіп жүріп өту керек. Мектепке және үйге неғұрлым қауіпсіз жол. Нақты бағдарды талдау. Бірі екіншісіне көмектеседі (көшені өзін кесіп жүріп өте алмасаң – ересек адамнан көмек сұра). Көшедегі тәртіп – қауіпсіз қозғалыс кепілі. Мұқият және абай бол! Қалаға (кентке) экскурсия - № 1-2 сабақтарды практикалық бекіту. ЖҚЕ бойынша үстел үстіндегі ойындар мен жылжымалы ойындар және арнайы автоаландардағы сайыстар.

Аялдау жолы және қозғалыс жылдамдығы.

Жүргін бөлікке кенеттен жүгіріп шығу неліктен қауіпті.

Автомобильді қас-қағым сәтте тоқтату мүмкін емес.

Автомобильдің аялдау жолы. Балалармен болған жол-көлік оқиғаларының мысалдары (жол полициясының мәліметтері бойынша).

Жүргіншілер өтпелері.

Жолды қай жерде кесіп жүріп өтуге болады. Реттелмейтін жүргінші өтпесі, оның белгілері (жол белгілері, жолға салынған таңбалар). Екі жақты қозғалыс жолы. Егер жүргін бөлікті кесіп жүріп өтуге үлгермесең не істеу керек. Жүргін бөліктің ортасында тұрған жүргіншінің өзін-өзі ұстауы. Бір жақты қозғалыс жолы. Қозғалысы бір жақты жолды кесіп жүріп өту ережелері.

Реттелмейтін көше қиылыстары.

Көше қиылысы деген? Көлік құралдарының көше қиылысындағы қозғалысы. Көлік құралдарының бұрылуы. Жүргізушілер беретін сақтандыру белгілері.

Реттелмейтін көше қиылысының белгілері. Реттелмейтін көше қиылысындағы жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері.

Реттелетін көше қиылыстары. Бағдаршам.

Бағдаршам не үшін қажет? Бағдаршам белгілері: қызыл, сары, жасыл. 3-секциялы бағдаршам қалай жұмыс істейді. Бағдаршамы бар көше қиылысында жолды қалай кесіп жүріп өту керек. Жүргінші бағдаршамы және оның белгілері. Дыбыстағыш қондырғысы бар жүргінші бағдаршамы.

Жолды тағы қай жерден кесіп жүріп өтуге болады.

Жер үстіндегі және жер астындағы жүргінші өтпелері, олардың белгілері. «Жер асты жүргінші өтпесі», «Жер үсті жүргінші өтпесі» жол белгілері. Мұндай өтпелердің барлығы кезінде жолды кесіп жүріп өту ережелері. Жүргіншілердің арнайы дабыл белгілері қосылған көлік құралдары (көк жарқылдауыштары және дыбыс дабылдары) жақындаған кездегі іс-әрекеттері.

Автобуста және троллейбуста жүру.

Қандай көлік құралдарын бағдарлық деп атайды?

Қала бағдарлық көлігі: автобустар, троллейбустар, трамвайлар, бағдарлық таксилер. Автобустың және троллейбустың аялдмасы, олардың белгіленулері. Аялдамаға қалай дұрыс өтуге болады. Аялдамада өзін-өзі ұстау ережелері.

Автобус және троллейбус жолаушыларына арналған көлікке кірер кездегі, салон ішіндегі және шығар кездегі ережелер.

Автобустан немесе троллейбустан түскен кезде жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелер

Трамвайда және көліктің басқа да түрлерінде жүру.

Трамвай аялдамасы. Оның белгіленуі, трамвай аялдамасының автобустікінен айырмашылығы. Трамвай аялдамасына қалай өту керек. Трамвай аялдамаларында өзін-өздері ұстау ережелері. Трамвай жолаушыларына арналған кіру кезіндегі, вагон ішіндегі және шығу кезіндегі ережелер. Трамвайдан түскеннен кейін жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері. Бағдарлық таксилер. Оның бағдарлық автобустан айырмашылығы. Бағдарлық таксилерді қалай дұрыс пайдалануға болады. Жеңіл автомобильді пайдалану ережелері (кіру, жүру, шығу).

Жол белгілері және жолға салынған таңбалар.

Жол белгілері мен жолға таңба салудың мақсаты.

Жол белгілері: «Жүргінші өтпесі» (ақпараттық-көрсеткіштік).

«Жер асты жүргінші өтпесі», «Жер үсті жүргінші өтпесі», «Автобус және (немесе) троллейбус аялдамасының орны», «Трамвай аялдамасының орны», «Жүргіншілер қозғалысына тыйым салынады», «Жол жұмыстары» (барлығы 7 белгі).

Ойнауға қай жерде болады және қай жерде болмайды.

Жолдың жүргін бөлігінің жанында, жол жұмыстары жүріп жатқан жерлерде, көлікте ойнаудың қауіптілігі. Ойнауға және өздігінен жүретін құралдарда жүруге және т.б. арналған жерлер. Егер доп жолдың жүргін бөлігіне домалап кетсе не істеу керек.

ЖКО кезіндегі жарақаттардың түрлері.

Жарақаттар түрлері: сынықтар, **ауыртып алулар**, жаралар, күйіктер және т.с.с.

Жүргіншіні соққан кезде алынатын жарақаттардың негізгі түрлері.

Жолаушылардың кабинада немесе автомобиль салонында отырғандарында алатын негізгі жарақат түрлері. Велосипедшілерге тән жарақат алу.

Жарақаттанған кезде өзіне және жолдасыңа қалай көмектесу керек.

Қан ағудың түрлері: артериалдық, веноздық, капиллярлық. Қан ағуын тоқтату тәсілдері. Байлап-орау түрлері.

Сен – велосипедшісің.

Велосипед тарихы, оның жалпы құрылымы. Велосипед туралы онымен жүргенде қауіпсіз болу үшін нені білу керек. 14 жасқа дейін велосипедте қай жерде жүруге болады

Қала сыртына шығу.

Қала сыртындағы жол элементтері. Жол жиегі, жүргіншілер жолы – жүргіншілер жүруге арналған жерлер. Қала сыртындағы жолмен жүргіншілер қозғалысы ережелері.

Жол жүргізушілердің көзімен.

Жолдың жүргін бөлігі – жүргізушілердің жұмыс орны. Жол-көлік оқиғалары (ЖКО) неліктен болады? Жүргізуші тәртіп бұзған жүргіншілерді қалай көреді?

Қорытынды сабақ.

ЖҚЕ туралы диафильмдер, бейнефильмдер, слайдтар көру.

Қорытынды шығару (тестілеу)

1-8-сыныптарға арналған «Жолда жүру ережелері» оқу пәнінің үлгілік күнтізбелік-тақырыптық жоспары

1-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Көше күтпеген оқиғаларға толы.	1
2.	қазан	Жаяу жүргінші өтпелері.	1
3.	желтоқсан	Реттелетін жол қиылыстары. Бағдаршам.	1
4.	наурыз	Автобуспен немесе троллейбуспен сапарға шығу.	1
5.	сәуір	Қай жерде ойнауға болады және қай жерде ойнауға болмайды.	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
		Барлығы:	6

2-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Білім алушылардың көшеде және жолдарда жүрудің негізгі ережелері	1
2.	қазан	Реттелмейтін жол қиылыстары.	1
3.	желтоқсан	Реттеуші және оның белгілері.	1
4.	наурыз	Трамвайда және көліктің басқа да түрлерінде сапарға шығу.	1
5.	сәуір	Мектепке жол (Сенің күнделікті бағытын.)	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
		Барлығы:	6

3-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Балалардың көшеде, жолда жүру ережелері.	1
2.	қазан	Қай жерлерден жолдан өтуге болады.	1
3.	желтоқсан	Жол жүру белгілері және таңбалары.	1
4.	наурыз	Жарақаттанғанда көрсетілетін алғашқы медициналық көмек.	1
5.	сәуір	Сен – велосипедші.	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
		Барлығы:	6

4-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Жол жүру ережелерін білеміз бе?	1
2.	қазан	Білім алушылардың топпен және қатармен жүру ережелері.	1
3.	желтоқсан	Жол жағдайларын макетте (пішімде) талдау. Арнайы авто алаңда өткізілетін тәжірибелік сабақтар.	1
4.	наурыз	Темір жол өтпелері.	1
5.	сәуір	Жарақаттар кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету біліктілігін арттыру.	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
		Барлығы:	6

5-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Біздің қала (ауыл), аудан.	1
2.	қазан	Жол таңбаларының белгіленуі.	1
3.	қараша	Қосымша секциялары бар бағдаршамдар.	1
4.	желтоқсан	Жол реттеушісінің белгілері.	1
5.	қаңтар	Жол жүру белгілері және олардың қолданысы.	1
6.	ақпан	Жүргізушінің еңбегінің ерекшеліктері мен негізгі міндеттері. Қазіргі заманғы көлік – жоғары қауіпті аймақ. Қоғамдық көлік.	1
7.	наурыз	Жол қозғалысының қауіпсіздігіне ауа-райының әсер етуі.	1
8.	сәуір	Велосипедпен жүру.	1
9.	сәуір	Жараланған кезде алғашқы медициналық көмек көрсету. Жоғарғы және төменгі аяқ-қол дене бөліктерінің сынған немесе буын шығып кеткен кезде алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.	1
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
		Барлығы:	10

6-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Жол жүру ережелері (қайталау).	1
2.	қазан	Көлік құралдарының қозғалысы. Көлік құралдарының аялдама жолдары.	1
3.	қараша	Көлік құралдарының нөмірлік, тану белгілері мен жазбалары.	1
4.	желтоқсан	Жол-көлік оқиғасы уақытындағы оқушылардың мінез-құлқы.	1
5.	қаңтар	Түрлі жарақаттар алған жағдайда алғашқы медициналық көмек.	1

6.	ақпан	Жол қозғалысының қауіпсіздігі.	1
7.	наурыз	Жол қозғалысына қатысушылардың құқықтары, міндеттері мен жауапкершіліктері.	1
8.	сәуір	жаяу жүргіншілерге арналған жол жүру ережесі. Жол "қақпан".	1
9.	сәуір	Жол-көлік оқиғаларына әкеп соқтыратын жол жағдайларын зерттеу .	1
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
Барлығы:			10

7-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Автокөліктің еліміздің экономикасындағы рөлі.	1
2.	қазан	Көлік құралдарын пайдалану ережелері.	1
3.	қараша	Көлік құралдарының аялдау және тұрақтау орындары.	1
4.	желтоқсан	Интервал және арақашықтық. Қозғалыс жылдамдығы.	1
5.	қаңтар	Қозғалыс жол жолағы. Басып озу.	1
6.	ақпан	Жүргізушілердің жұмыс қабілеттілігі және олардың сенімділігі.	1
7.	наурыз	Автокөлікте медициналық қобдишаның болуы.	1
8.	сәуір	Темір жол қиылысынан өту. Қала сыртындағы жолдарда жүру ережелері.	1
9.	сәуір	велосипедшілер, мопедшілердің жолда жүру ережелері. Велосипедпен, мотоциклмен жолаушыларды және жүкті тасымалдау ережелері.	1
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
Барлығы:			10

8-сынып

№ р/с	Айлар	Тақырыптың атауы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Жол жүру ережесінің пайда болу. Жол белгілерінің халықаралық тілі.	1
2.	қазан	Қозғалысты реттеу нысандары.	1
3.	қараша	Жол белгілері.	1
4.	желтоқсан	Жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің міндеттері мен жол жүру ережелерін бұзғаны үшін жауапкершілігі.	1
5.	қаңтар	Бастауыш сынып оқушыларымен ЖЖЕ (жол жүру ережелері бойынша) әңгімелесу.	1
6.	ақпан	Жол қиылысынан өту және жаяу жүргіншілер өтпелері. Қоғамдық көлік аялдамалары.	1
7.	наурыз	Жол-көлік оқиғасы уақытында есінен таңған адамдарға берілетін алғашқы медициналық көмек.	1
8.	сәуір	Буын шығып кеткен кездегі алғашқы медициналық көмек. Күйікке шалдыққан кездегі алғашқы медициналық көмек.	1
9.	сәуір	Аспалы қозғалтқышы бар велосипедтерге қойылатын техникалық талаптар. Велосипедшілер қозғалысына қойылатын қосымша талаптар.	1
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
		Барлығы:	10